PORADNIK GAZETY PRAWNEJ

POLECA

100 PYTAŃ O OBOWIĄZEK PODATKOWY VAT

- zaliczki
- świadczenie usług okresowych
- dostawa towarów wysyłanych

INFOR

Spis treści

I. Powstawanie obowiązku podatkowego

1. Czy powstaje obowiązek podatkowy w przypadku sprzedaży towarów na próbę 5
2. Czy powstaje obowiązek podatkowy w przypadku podwójnej zapłaty za tę samą dostawę 5
3. Czy powstaje obowiązek podatkowy z tytułu uzyskania odszkodowania za nienależyte wykonanie umowy . . 6
4. Czy powstaje obowiązek podatkowy w przypadku zniesienia współwłasności nieruchomości między gminą a osobami fizycznymi 6
5. Czy powstaje obowiązek podatkowy w przypadku sprzedaży przez gminę nieruchomości gruntowej na rzecz jej dotychczasowego użytkownika wieczystego 7
6. Czy powstaje obowiązek podatkowy z tytułu przekazania nieruchomości w związku z likwidacją spółki jawnej na majątek osobisty wspólników 8
7. Czy powstaje obowiązek podatkowy z tytułu nieodpłatnej cesji wierzytelności 9

II. Zasady ogólne powstawania obowiązku podatkowego

8. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy, gdy towar jest wysyłany kurierem 9
9. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy przy dostawie towarów za pośrednictwem firm spedycyjnych 10
10. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy przy dostawie towarów za zaliczeniem pocztowym 11
11. Jak określić moment powstania obowiązku podatkowego, gdy klient nie odebrał przesyłki pocztowej z towarem 11
12. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy, jeżeli towar został odebrany po kilku miesiącach od dnia złożenia zamówienia 12
13. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy w przypadku otrzymania zaliczki na dostawę towarów 12
14. Czy powstaje obowiązek podatkowy od zaliczki, jeżeli otrzymano ją w tym samym miesiącu, w którym dokonano dostawy towaru 12
15. Czy otrzymanie wpłaty na poczet nieokreślonych zamówień skutkuje powstaniem obowiązku podatkowego w VAT 13
16. Czy sprzedaż ratalna wpływa na ustalenie momentu powstania obowiązku podatkowego 13
17. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy z tytułu darowizny towarów na rzecz domu dziecka 14
18. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy z tytułu nieodpłatnego wydania materiałów i gadżetów reklamowych 14
19. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy u małego podatnika rozliczającego się metodą kasową 15
20. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy przy wniesieniu aportem prawa wieczystego użytkowania gruntu . . . 16
21. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy przy wniesieniu aportem znaków towarowych 17
22. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy z tytułu sprzedaży samochodu 17
23. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy z tytułu sprzedaży prenumeraty czasopism drukowanych 17
24. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy w przypadku sprzedaży bonów podarunkowych 18
25. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy przy dostawie sprzętu AGD 18
26. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy przy sprzedaży domu jednorodzinnego 19
27. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy od dostawy budynków, gdy płatność następuje w transzach 19
28. Czy opłata rezerwacyjna wpłacana przez klienta na bieżący rachunek bankowy dewelopera skutkuje powstaniem obowiązku podatkowego 20
29. Czy powstaje obowiązek podatkowy od wpłat dokonywanych przez klientów na rachunek powierniczy dewelopera 21
30. Czy omyłkowa wpłata na rachunek bieżący dewelopera zamiast na rachunek powierniczy skutkuje powstaniem obowiązku podatkowego 22
31. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy od dostawy nieruchomości, jeśli klientowi udzielono kredytu kupieckiego 23

32. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy przy sprzedaży budynku wraz z prawem wieczystego użytkowania gruntu . . . 23
33. Czy powstaje obowiązek podatkowy w związku z zaliczeniem wadium na poczet ceny zakupu nieruchomości . 24
34. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy od zbycia spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego . . . 25
35. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy, gdy towary sprzedaje pośrednik . . . 25
36. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy przy sprzedaży towarów w automatach . . . 25
37. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy z tytułu pierwszej opłaty za oddanie gruntu w użytkowanie wieczyste i opłat rocznych . . . 26
38. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy przy sprzedaży towarów przez Internet za zaliczeniem pocztowym . . 27
39. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy przy sprzedaży przez Internet, jeżeli płatność następuje za pomocą systemów płatności internetowej . . . 27
40. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy przy sprzedaży przez Internet, jeżeli płatność następuje przed wysłaniem towaru . . . 28
41. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy u komisanta, jeżeli wydaje towar osobie trzeciej . . . 28
42. Czy w WDT obowiązek podatkowy powstaje w momencie wystawienia faktury . . . 29
43. Czy otrzymanie zaliczki w WDT wpływa na powstanie obowiązku podatkowego . . . 29
44. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy z tytułu WDT udokumentowanych fakturą zbiorczą . . . 29
45. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy przy przemieszczeniu własnego towaru do magazynu położonego w innym kraju Unii Europejskiej . . . 30
46. Czy powstaje obowiązek podatkowy w przypadku zapłaty zagranicznemu kontrahentowi zaliczki na poczet dostawy towarów z montażem . . . 30
47. Kiedy rozliczyć eksport towarów, gdy dostawa była rozliczona na warunkach DAP . . . 31
48. Czy powstaje obowiązek podatkowy z tytułu nieodpłatnego udostępniania świetlic przez gminę . . . 31
49. Kiedy powstanie obowiązek podatkowy przy zakupie rocznego abonamentu do strony internetowej prowadzonej przez firmę spoza UE . . . 32
50. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy od usługi gastronomicznej świadczonej na rzecz gości hotelowych . . 33
51. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy w usługach transportowych . . . 33
52. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy od importu usług transportowych . . . 34
53. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy od usług spedycji . . . 34
54. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy przy zakupie usług analiz medycznych od zagranicznego laboratorium . . . 35
55. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy z tytułu usług parkingowych oraz rezerwacji miejsc parkingowych . . 36
56. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy od usług druku ulotek . . . 37
57. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy z tytułu usługi naprawy telefonów . . . 37
58. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy z tytułu sprzedaży dostępu do czasopism i serwisów online . . . 38
59. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy, gdy wykonanie usługi jest potwierdzane protokołem odbioru . . . 39
60. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy w firmie kurierskiej . . . 40
61. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy od opłaconej z góry usługi reklamy nabytej od podatnika unijnego . . 40
62. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy w przypadku sprzedaży biletów komunikacji miejskiej w automatach 41
63. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy w przypadku sprzedaży biletów na wyciągi narciarskie przez stronę internetową . . . 42
64. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy z tytułu przyłączenia nowego odbiorcy do sieci ciepłowniczej . . . 43
65. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy w usługach reprezentacji w sprawie o odszkodowanie . . . 43
66. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy od usług wykonanych częściowo . . . 44
67. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy w usługach serwisowych świadczonych kwartalnie . . . 45
68. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy w usługach nadzoru autorskiego, dla których ustalono miesięczny okres rozliczeniowy . . . 45
69. Jak postąpić, gdy zapłata za usługi pośrednictwa w sprzedaży rozliczane kwartalnie nastąpiła przed terminem . . . 45
70. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy od usługi doradztwa podatkowego i obsługi księgowej . . . 46

III. Szczególny moment powstaniaobowiązku podatkowego

71. Czy w umowie komisu obowiązek podatkowy powstaje na zasadach ogólnych 47
72. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy w przypadku przeniesienia z nakazu organu władzy publicznej towarów w zamian za odszkodowanie 47
73. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy u komornika 48
74. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy z tytułu usług tłumaczenia wykonanych na zlecenie sądu 48
75. Czy zatrudnianie współpracowników przy przygotowaniu opinii na rzecz sądu ma wpływ na powstanie obowiązku podatkowego 49
76. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy u biegłego sądowego 49
77. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy od usług udzielania pożyczek 50
78. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy w VAT z tytułu sporadycznego udzielania pożyczek innym podmiotom 50
79. Czy powstaje obowiązek podatkowy w przypadku zawarcia umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie . . 51
80. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy od usługi pośrednictwa ubezpieczeniowego świadczonej przez dealera w salonie samochodowym 51
81. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy w sprzedaży leków refundowanych przez NFZ 52
82. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy od dopłat otrzymywanych do usług komunikacji miejskiej 52
83. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy w przypadku usług budowlanych świadczonych na rzecz osób fizycznych 53
84. Jak rozliczyć zaliczkę otrzymaną na poczet usług budowlanych 54
85. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy w usługach budowlano-montażowych, jeżeli fakturę wystawiono z opóźnieniem 54
86. Kiedy powstanie obowiązek podatkowy przy pracach rozbiórkowych prowadzonych etapami 55
87. Czy dziennik budowy pomoże w ustaleniu, kiedy powstał obowiązek podatkowy w firmie budowlanej 55
88. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy przy sprzedaży książek 56
89. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy w usługach transportu odpadów świadczonych na rzecz gminy . . . 57
90. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy przy dostawie gazu 58
91. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy w najmie 58
92. Kiedy rozpoznać obowiązek podatkowy z tytułu świadczenia usług najmu, jeżeli nie otrzymano zapłaty . . . 59
93. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy z tytułu świadczenia odpłatnych usług ustanowienia służebności gruntowej 59
94. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy w usługach zarządzania nieruchomością świadczonychdla gminy . . 60
95. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy od usług usuwania pojazdów z dróg oraz ich przechowywania na parkingu strzeżonym 61
96. Czy otrzymanie zaliczki przez firmę ochroniarską powoduje powstanie obowiązku podatkowego 62
97. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy od usług ochrony, gdy wystawiono faktury z góry za kilka miesięcy. 62
98. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy od usług ochrony, gdy płatność otrzymano przed terminem 63
99. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy przy świadczeniu usług prawnych 63
100. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy od usług prawnych świadczonych jednorazowo na rzecz klientów kancelarii 64

Obowiązek podatkowy

I. POWSTAWANIE OBOWIĄZKU PODATKOWEGO

1. Czy powstaje obowiązek podatkowy w przypadku sprzedaży towarów na próbę

Jesteśmy firmą handlową. Niekiedy klienci kupują u nas towar na próbę, a niekiedy to my zastrzegamy sobie własność towaru aż do momentu całkowitej zapłaty należności. Czy powinniśmy takie sprzedaże ujmować do VAT w momencie przekazania towaru klientowi, czy dopiero odpowiednio: przy sprzedaży na próbę – w momencie decyzji klienta o zakupie, przy zastrzeżeniu własności – w momencie całkowitej zapłaty za towar?

Zarówno w odniesieniu do sprzedaży na próbę, jak i w przypadku zastrzeżenia prawa własności obowiązek podatkowy powstaje na zasadach ogólnych, zgodnie z art. 19a ust. 1 ustawy o VAT. Oznacza to, że powstanie on z momentem wydania towaru kontrahentowi, a zatem z chwilą, w której uzyska on możliwość swobodnego dysponowania nim (w sensie ekonomicznym), bez względu na uwarunkowania prawne. Należy podkreślić, że oba opisane przez Państwa w pytaniu rodzaje sprzedaży reguluje Kodeks cywilny. Zgodnie z art. 589 k.c., jeżeli sprzedawca zastrzegł sobie własność sprzedanej rzeczy ruchomej aż do uiszczenia ceny, poczytuje się w razie wątpliwości, że przeniesienie własności rzeczy nastąpiło pod warunkiem zawieszającym. Warunkiem zawieszającym jest więc uiszczenie przez kupującego całości ceny. Własność rzeczy przechodzi bowiem na kupującego dopiero z chwilą zapłaty całości ceny.

Sprzedaż na próbę jest natomiast uregulowana w art. 592 k.c. Ważność tej umowy jest uzależniona od spełnienia warunku polegającego na podjęciu przez nabywcę ostatecznej decyzji co do zakupu, po uprzednim zbadaniu przez niego przedmiotu sprzedaży, a więc sprawdzeniu jego przydatności, dokonaniu oceny trafności dokonanego wyboru itp.

Jednakże dla celów VAT nie ma znaczenia, czy towar został wydany w ramach sprzedaży na próbę, czy z zastrzeżeniem prawa własności, gdyż dostawa towaru w rozumieniu art. 7 ust. 1 ustawy o VAT i tak ma miejsce w momencie wydania tego towaru. Tylko, gdyby przed taką dostawą towaru została uiszczona całość lub część należności, to obowiązek podatkowy powstałby na zasadach określonych w art. 19a ust. 8 ustawy o VAT, czyli z chwilą jej otrzymania – w odniesieniu do otrzymanej kwoty.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 19a ust. 1 i ust. 8 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług – j.t. Dz.U. z 2011 r. Nr 177, poz. 1054; ost.zm. Dz.U. z 2014 r. poz. 312
- art. 589, art. 592 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny – j.t. Dz.U. z 2014 r. poz. 121; ost.zm. Dz.U. z 2014 r. poz. 827

2. Czy powstaje obowiązek podatkowy w przypadku podwójnej zapłaty za tę samą dostawę

Jeden z moich kontrahentów zapłacił mi dwukrotnie za tę samą fakturę dokumentującą dostawę towarów. Uzgodniliśmy telefonicznie, że mam nie zwracać mu nadpłaconej kwoty, tylko rozliczymy ją w przyszłości, gdy ewentualnie złoży kolejne zamówienie. Czy kwotę nadpłaty powinienem potraktować jako zaliczkę dla celów VAT?

W przypadku dokonania płatności zaliczkowej obowiązek podatkowy w podatku VAT powstaje zanim dostawa towarów lub świadczenie usług zostaną wykonane. Jednak, aby obowiązek podatkowy powstał, to

wszelkie okoliczności mające znaczenie dla zaistnienia zdarzenia podatkowego, tzn. przyszła dostawa lub świadczenie usług, muszą już być znane. Zatem, w momencie dokonania takiej zapłaty, towary i usługi powinny być szczegółowo określone. Dlatego też, w związku z otrzymaniem podwójnej zapłaty za tę samą dostawę towarów, nie powstał obowiązek podatkowy, ponieważ z Pana pytania jednoznacznie wynika, że w momencie otrzymania tej płatności od kontrahenta przyszłe świadczenie nie było jeszcze szczegółowo określone. Zatem wpłata ta nie stanowiła zaliczki (przedpłaty, zadatku, raty), o której jest mowa w art. 19a ust. 8 ustawy o VAT.

Potwierdzają to także organy podatkowe. W piśmie Dyrektora Izby Skarbowej w Bydgoszczy z 13 lutego 2014 r. (sygn. ITPP2/443-1253/13/AW) czytamy:

MF *Z powołanego wyżej przepisu art. 19 ust. 11 ustawy* [obecnie art. 19a ust. 8 ustawy – przyp. autora] *wynika, że otrzymanie przed wydaniem towaru lub wykonaniem usługi części należności skutkuje powstaniem obowiązku podatkowego w tej części. Wskazać należy, że obowiązek podatkowy nie powstanie w sytuacji, gdy strony nie dokonały ostatecznego skonkretyzowania przyszłych dostaw, na poczet których dokonano wcześniej wpłaty.*

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 19a ust. 8 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług – j.t. Dz.U. z 2011 r. Nr 177, poz. 1054; ost.zm. Dz.U. z 2014 r. poz. 312

3. Czy powstaje obowiązek podatkowy z tytułu uzyskania odszkodowania za nienależyte wykonanie umowy

Prowadzimy działalność produkcyjną. Zawieramy umowy z dostawcami krajowymi i zagranicznymi na dostawy materiałów i komponentów potrzebnych nam do produkcji naszych wyrobów. W umowach zastrzegamy sobie prawo odrzucenia zamówienia w całości bądź w części, jeśli nadesłane komponenty bądź materiały nie będą spełniać naszych wymagań. W sytuacji, gdy całość lub część zamówienia zostanie przez nas odrzucona ze względu na niezgodność towaru z umową, dostawca będzie zobowiązany do zapłaty odszkodowania rekompensującego nam straty, jakie poniesiemy na skutek dostaw nieodpowiadających zamówieniu, wadliwych towarów. Czy otrzymane odszkodowanie powinniśmy opodatkować podatkiem VAT, a jeśli tak – to, w którym momencie?

Nie. W opisanym w pytaniu przypadku, kwoty otrzymywane przez Państwa w związku z dostawą wadliwych komponentów bądź materiałów do produkcji stanowią odszkodowanie zdefiniowane w art. 471 k.c., pozostające poza zakresem opodatkowania VAT. Nie stanowi ono bowiem wynagrodzenia za świadczenie usług podlegających opodatkowaniu tym podatkiem, lecz ma na celu zrekompensowanie (naprawienie) poniesionej szkody, którą wyrządzili Państwu nierzetelni kontrahenci.

Potwierdzają to organy podatkowe. W piśmie Dyrektora Izby Skarbowej w Katowicach z 23 lutego 2012 r. (sygn. IBPP2/443-1244/11/AB) czytamy:

MF *Obciążenie podwykonawcy kosztami, jakie poniósł Wnioskodawca wskutek niewłaściwego wykonania przez niego zobowiązania, wiąże się zwykle z odpowiedzialnością odszkodowawczą określoną przepisami kodeksu cywilnego lub wynika z zawartej umowy. Wobec tego, wskazane kwoty, jako stanowiące należności o charakterze odszkodowawczym i nie wiążące się ze świadczeniem usług, nie podlegają opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług.*

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 471 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny – j.t. Dz.U. z 2014 r. poz. 121

4. Czy powstaje obowiązek podatkowy w przypadku zniesienia współwłasności nieruchomości między gminą a osobami fizycznymi

Sąd rejonowy prowadzi postępowanie mające na celu zniesienie współwłasności. Gmina będzie zobowiązana do zapłaty na rzecz pozostałych współwłaścicieli dopłaty do przydzielonych na własność działek